

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

A7-0251/2013

26. 8. 2013

ZPRÁVA

o situaci nezletilých osob v EU bez doprovodu
(2012/2263(INI))

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

Zpravodajka: Nathalie Griesbeck

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
STANOVISKO VÝBORU PRO ROZVOJ	14
STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVA ŽEN A ROVNOST POHLAVÍ.....	18
VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	23

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o situaci nezletilých osob v EU bez doprovodu (2012/2263(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na článek 3 této smlouvy,
- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, zejména na články 67 a 79 této Smlouvy,
- s ohledem na ustanovení Listiny základních práv Evropské unie, zejména na její článek 24,
- s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech a její protokoly,
- s ohledem na rozhodnutí a judikaturu Soudního dvora Evropské unie a Evropského soudu pro lidská práva,
- s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu ze dne 6. května 2010 s názvem Akční plán pro nezletilé osoby bez doprovodu (2010–2014) (COM(2010)0213),
- s ohledem na zprávu Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 28. září 2012 s názvem Zpráva o provádění Akčního plánu pro nezletilé osoby bez doprovodu v polovině prováděcího období (COM(2012)0554),
- s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 20. dubna 2010 s názvem Akční plán provádění Stockholmského programu (COM(2010)0171),
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. listopadu 2009 o sdělení Komise Parlamentu a Radě o prostoru svobody, bezpečnosti a práva ve službách občanům – Stockholmský program¹,
- s ohledem na hlavní směry EU týkající se násilí páchaného na ženách a boje proti všem formám diskriminace žen,
- s ohledem na závěry Rady o nezletilých osobách bez doprovodu přijaté na 3018. zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci dne 3. června 2010,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV²,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU ze dne 5. dubna 2011 o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, kterou se nahrazuje

¹ Úř. věst. C 285 E, 21.10.2010, s. 12.

² Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 57.

rámcové rozhodnutí Rady 2002/629/SVV¹, a na sdělení Komise s názvem „Strategie EU pro vymýcení obchodu s lidmi 2012–2016“,

- s ohledem na směrnice, které se týkají azylu, zejména na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany², na směrnici Rady 2003/9/ES ze dne 27. ledna 2003, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl³, jakož i na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí⁴,
- s ohledem na reformní návrhy Komise, které se týkají nástrojů společného evropského azylového systému, zejména na pozměněný návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o azyl (přepracované znění) (COM(2011)0320), jakož i na návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (přepracované znění) (COM(2011)0319) a na návrh nařízení Evropského Parlamentu a Rady, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (přepracované znění) (COM(2008)0820),
- s ohledem na směrnici Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny⁵,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 862/2007 ze dne 11. července 2007 o statistice Společenství v oblasti migrace a mezinárodní ochrany⁶,
- s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 779/2007/ES ze dne 20. června 2007, kterým se na období let 2007–2013 zavádí zvláštní program pro předcházení násilí páchanému na dětech, mladých lidech a ženách a jeho potírání a pro ochranu obětí a ohrožených skupin (program Daphne III) jako součást obecného programu „Základní práva a spravedlnost“⁷,
- s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě s názvem „Hodnocení dohod EU o zpětném přebírání osob“ (COM(2011)0076),
- s ohledem na texty Rady Evropy, zejména na rezoluci 1810 (2011) jejího parlamentního shromáždění o problémech, s nimiž se děti bez doprovodu potýkají v Evropě při příjezdu, pobytu a návratu, na doporučení jejího výboru ministrů členským státům ve věci životních plánů pro nezletilé migranty bez doprovodu (CM/Rec(2007)9) a na dokument jejího

¹ Úř. věst. L 101, 15.04.2011, s. 1.

² Úř. věst. L 337, 20.12.2011, s. 9.

³ Úř. věst. L 31, 6.2.2003, s. 18.

⁴ Úř. věst. L 348, 24.12.2008, s. 98.

⁵ Úř. věst. L 251, 3.10.2003, s. 12.

⁶ Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 23.

⁷ Úř. věst. L 173, 3.7.2007, s. 19.

výboru ministrů s názvem „Dvacet pokynů pro nucené navrácení“ (CM(2005)40),

- s ohledem na mezinárodní nástroje týkající se práv dětí, především na úmluvu OSN o právech dítěte, a zejména na její článek 3, a na obecné připomínky Výboru OSN pro práva dítěte, zejména obecnou připomínku č. 6 (2005) o zacházení s nezletilými osobami bez doprovodu a mimo jejich zemi původu,
 - s ohledem na poznámku k politikám a postupům použitelným v případě dětí bez doprovodu, které žádají o azyl, vydanou v roce 1997 Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky,
 - s ohledem na všeobecné doporučení č. 19 Výboru OSN pro odstranění diskriminace žen přijaté roku 1992,
 - s ohledem na prohlášení Valného shromáždění OSN o odstranění násilí páchaného na ženách, které bylo přijato v prosinci roku 1993 jakožto první mezinárodní nástroj v oblasti lidských práv, který se týká výhradně násilí páchaného na ženách,
 - s ohledem na protokol o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zvláště se ženami a dětmi, který doplňuje Úmluvu Organizace spojených národů o boji proti nadnárodnímu organizovanému zločinu,
 - s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a stanoviska Výboru pro rozvoj a Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A7-0251/2013),
- A. vzhledem k tomu, že každým rokem přijíždí na evropské území bez doprovodu tisíce státních příslušníků třetích zemí či osob bez státní příslušnosti, kterým je méně než osmnáct let, nebo jsou na tomto území bez doprovodu po příjezdu ponechány;
- B. vzhledem k tomu, že počet nezletilých osob bez doprovodu v důsledku pokračujících konfliktů v různých částech světa a přetrvávající globální hospodářské krize prudce roste;
- C. vzhledem k tomu, že důvodů, proč nezletilé osoby bez doprovodu přijíždějí, je mnoho: války, násilí, porušování základních práv, přání znovu se shledat s rodinnými příslušníky, přírodní pohromy, chudoba, nezákonné obchodování, vykořisťování atd.;
- D. vzhledem k tomu, že zvláštní pozornost je třeba věnovat dětským obětem obchodování s lidmi bez doprovodu, jelikož jsou obzvláště zranitelné, a potřebují proto zvláštní pomoc a podporu;
- E. vzhledem k tomu, že mnoho nezletilých osob přichází do EU, aby unikly nuceným sňatkům, a že EU se musí více zasazovat o potírání tohoto jevu;
- F. vzhledem k tomu, že tyto nezletilé osoby jsou ze své podstaty obzvláště zranitelné a že je třeba zaručit dodržování jejich základních práv;

- G. vzhledem k tomu, že podle Smlouvy o Evropské unii, Listiny základních práv EU a Úmluvy OSN o právech dítěte jsou Evropská unie a členské státy povinny chránit práva dětí;
- H. vzhledem k tomu, že ve Stockholmském programu je ochrana nezletilých osob bez doprovodu zařazena mezi priority; vzhledem k tomu, že nezletilým osobám bez doprovodu se v jednotlivých zemích dostává různé úrovně přijetí a péče a že zde chybí srovnatelná a účinná úroveň ochrany;
- I. vzhledem k tomu, že je nutné zajistit rovnost žen a mužů a stejnou úroveň ochrany lidských práv migrujících dívek i chlapců bez doprovodu, a vzhledem k tomu, že zvláštní pozornost je potřeba věnovat porušování lidských práv dívek a poskytování přiměřené podpory a vhodné nápravy;
- J. vzhledem k tomu, že dochází k četným případům zmizení dětí z ubytovacího či přijímacího střediska pro žadatele o azyl;

Obecná doporučení

1. připomíná, že nezletilá osoba bez doprovodu je především dítětem, které může být v nebezpečí, a že vůdčí zásadou ve vztahu členských států a Evropské unie k těmto osobám musí být nikoli imigrační politika, ale ochrana dětí a tedy dodržování klíčové zásady nejlepšího zájmu dítěte; připomíná, že každou osobu ve věku do 18 let je nutné bez výjimky považovat za dítě, a tudíž za nezletilou osobu; zdůrazňuje, že nezletilé osoby bez doprovodu, a zejména dívky, jsou dvakrát náchylnější k problémům a obtížím než ostatní nezletilí; připomíná, že jsou mnohem zranitelnější, protože mají stejné potřeby jako ostatní nezletilí a zároveň i jako ostatní uprchlíci, s nimiž sdílí podobné zkušenosti; zdůrazňuje, že dívky a ženy jsou zvláště zranitelné vůči porušování svých práv během celého migračního řízení a že dívky bez doprovodu jsou zvláště ohroženy, neboť jsou často hlavním cílem sexuálního vykořisťování, zneužívání a násilí; zdůrazňuje, že k nezletilým osobám bez doprovodu v EU orgány často přistupují jako k delikventům, kteří porušili přistěhovalecké předpisy, spíše než jako k osobám s určitými právy vzhledem k jejich věku a zvláštním okolnostem;
2. připomíná rovněž, že v každém kroku vůči těmto osobám, ať už ze strany veřejných orgánů či soukromých subjektů, musí být před všemi jinými ohledy upřednostněn nejlepší zájem dítěte, jak je definován v právních předpisech a judikatuře; vyzývá Komisi, aby podpořila řádné provedení právních ustanovení EU týkajících se nejlepšího zájmu dítěte a navrhla strategické pokyny založené na osvědčených postupech, judikatuře a obecné připomínce č. 6 Výboru OSN pro práva dítěte o zacházení s nezletilými osobami bez doprovodu a mimo jejich zemi původu a na základě souboru ukazatelů a kritérií posoudila, co je v nejlepším zájmu dítěte; vyzývá Komisi, aby provedla legislativní i nelegislativní opatření pro zajištění přiměřené ochrany dětí a nezletilých osob bez doprovodu, jejichž cílem by bylo zejména zlepšit metody hledání trvalých řešení;
3. rozhodně odsuzuje stávající nedostatky v oblasti ochrany nezletilých osob bez doprovodu v Evropské unii a vyjadřuje znepokojení nad skutečností, že podmínky, za nichž jsou přijímány, jsou často žalostné, a dále nad častým porušováním jejich základních práv v některých členských státech;

4. zdůrazňuje, že je naléhavě třeba, aby EU a členské státy navrhly ucelené řešení otázek ochrany nezletilých osob bez doprovodu, které by zahrnovalo úplné dodržování jejich základních práv; vítá skutečnost, že některé členské státy přistoupily k opčnímu protokolu OSN k Úmluvě o právech dítěte o poskytování právní ochrany dětem před nejzávažnějšími formami vykořisťování;
5. vítá skutečnost, že Evropská komise přijala akční plán ve věci nezletilých osob bez doprovodu pro roky 2010–2014; lituje však, že nezvolila přístup, který by byl více zaměřen na ochranu jejich základních práv, a připomíná, že stávající opatření nejsou dostatečná a že komplexní ochrana nezletilých osob bez doprovodu vyžaduje přijetí dalších opatření; připomíná, že jedním z cílů Akčního plánu EU pro nezletilé osoby bez doprovodu je, aby se EU a její členské státy zabývaly základními příčinami migrace a začlenily otázku nezletilých osob bez doprovodu do rozvojové spolupráce, což by přispělo k vytvoření bezpečného prostředí pro děti, které by tak mohly vyrůstat ve svých zemích původu; zdůrazňuje, že je nutné dále rozvíjet preventivní rozměr politik EU, které se týkají nezletilých osob bez doprovodu tím, že se více zaměří na úsilí o odstranění chudoby, na politiky v oblasti zdraví a práce, na lidská práva a demokratizaci a na problematiku obnovy po skončení konfliktů; domnívá se, že mají-li být skutečně posílena základní práva nezletilých osob bez doprovodu, musí jít EU nad rámec akčního plánu navrženého Komisí; obzvláště zdůrazňuje potřebu posílit statut zákonného opatrovníka v EU a partnerských zemích a domnívá se, že je mimořádně důležité vytvořit plán monitorování ve spolupráci se zeměmi původu a veškerými tranzitními zeměmi, aby byla zajištěna náležitá ochrana dítěte po jeho návratu a znovuzачlenění v zemi původu;
6. vyjadřuje politování nad roztržitostí evropských právních ustanovení týkajících se nezletilých osob bez doprovodu a naléhavě žádá Komisi, aby vypracovala uživatelskou příručku pro členské státy a všechny uživatele, v níž budou jednotlivé právní základy shrnuty, s cílem usnadnit členským státům řádné provádění těchto ustanovení a posílit ochranu nezletilých osob bez doprovodu;
7. vyjadřuje politování nad tím, že chybí spolehlivé oficiální statistiky o nezletilých osobách bez doprovodu; vyzývá členské státy a Komisi, aby zlepšily shromažďování statistických údajů o nezletilých osobách bez doprovodu a genderové statistiky pro zlepšení srovnatelnosti shromážděných údajů mezi členskými státy, zavedly koordinované metody pro získávání a sdílení informací ve všech členských státech prostřednictvím platformy sdružujících všechny zúčastněné strany, které přicházejí s problematikou nezletilých osob bez doprovodu do styku, přičemž zajistí ochranu osobních údajů, a prostřednictvím seznamu vnitrostátních kontaktních míst, a lépe využívaly již dostupné nástroje pro shromažďování statistických údajů na úrovni EU, jako je Eurostat, Frontex, Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu (EASO) a Evropská migrační síť; zdůrazňuje, že účelem shromažďování těchto údajů je lépe pochopit situaci, zlepšit ochranu nezletilých osob bez doprovodu a lépe řešit jejich potřeby; vyzývá Komisi, členské státy a Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE) a mezinárodní a nevládní organizace, aby vyvinuly další úsilí při shromažďování, monitorování a výměně přesných údajů rozdělených podle pohlaví s cílem získat podrobný přehled o počtu mladých dívek bez doprovodu, aby mohly zkoumat zvláštní potřeby této skupiny s cílem poskytnout jim podporu a provádět konkrétní opatření, která by se zaměřovala na tyto problémy, a vyměňovat si osvědčené postupy k jejich zlepšení;

8. připomíná, že EU a členské státy by měly rozšířit svou spolupráci se třetími zeměmi, které jsou zeměmi původu a tranzitu, v otázkách týkajících se nezletilých osob bez doprovodu, dodržování jejich základních práv a v záležitostech vypracovávání trvalých řešení, opětovného shledání rodin, navracení a zpětného přebírání osob, pokud je to v nejlepší zájmu dítěte, obnovování rodinných vazeb a opětovného začlenění v zemi původu; vyzývá ke zlepšení spolupráce se třetími zeměmi, které jsou zeměmi původu a tranzitu, v oblasti prevence a boje proti obchodování s lidmi, zejména s dětmi, a vykořisťování nezletilých osob, prevence nezákonného přistěhovalectví a různých forem násilí na ženách jako jsou nucené sňatky, a to rovněž prostřednictvím pravidelného dialogu mezi EU a těmito státy a Evropskou službou pro vnější činnost (ESVČ); vyzývá Komisi a členské státy, aby zahrnuly ochranu dětí a problematiku nezletilých osob bez doprovodu do politik v oblasti rozvoje a spolupráce; zdůrazňuje význam koherentního vytváření politik EU týkajících se přistěhovalectví, azylu a práv dětí s ohledem na nezletilé osoby v EU a ve třetích zemích a s přihlédnutím k jejich dopadu na rozvojové země; připomíná závazek ohledně soudržnosti politik zakotvený v Lisabonské smlouvě; vyzývá Komisi, členské státy a třetí země, aby posílily kampaně za účelem zvyšování informovanosti veřejnosti v zemích původu, tranzitu a v cílových zemích nezletilých osob bez doprovodu o rizicích souvisejících s migrací dětí, zejména o vykořisťování nezletilých osob a organizovaném zločinu; zdůrazňuje, že vyšetřování týkající se osobní i rodinné minulosti je velmi důležité pro poznání prostředí, z něhož nezletilé osoby pocházejí, a pro vypracování individuálních plánů pro jejich začlenění v zemi příjezdu nebo opětovné začlenění v zemi původu;
9. připomíná, že boj proti obchodování s lidmi je zásadním krokem, jelikož nezletilé osoby, zejména dívky, jsou tomuto riziku vystaveny a jsou obzvláště zranitelné vůči obchodování s lidmi, genderově specifickému násilí, vykořisťování, zejména pracovnímu a sexuálnímu vykořisťování a zneužívání; zdůrazňuje skutečnost, že by měly být zavedeny účinné mechanismy pro prevenci, odhalování, oznamování, postupování, vyšetřování, zpracování a další sledování případu obchodování s lidmi, pracovního a sexuálního vykořisťování a zneužívání a že by rovněž měla být učiněna opatření v třetích zemích s cílem odstranit primární příčiny obchodování s lidmi; vyzývá v této souvislosti Komisi a členské státy, aby postupovaly velmi obezřetně a účinně provedly směrnici 2011/36/EU o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí a směrnici 2011/92/EU o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii a směrnici 2012/29/EU, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu; vyzývá rovněž členské státy a EU, aby posílily policejní a soudní spolupráci a při odhalování potenciálních obětí, zvyšování vnímavosti veřejnosti a boji proti obchodování s lidmi spolupracovaly s koordinátorem EU pro boj proti obchodování s lidmi; vítá přijetí strategie EU pro vymýcení obchodování s lidmi na období let 2012–2016, zejména ustanovení o finančních prostředcích na vypracování pokynů k systémům ochrany dětí a výměnu osvědčených postupů; připomíná členským státům článek 11 Úmluvy OSN o právech dítěte, v němž jsou státy vyzvány k přijetí opatření k potírání nezákonného přesunu dětí do jiných zemí; vyzývá členské státy, aby spolupracovaly se třetími zeměmi při řešení narůstajícího problému nelegálního převádění dětí; naléhavě žádá členské státy, aby převaděče stíhaly a ukládaly jim pokud možno vhodné a přiměřené sankce; je znepokojen situací řady nezletilých osob bez doprovodu, které v EU žijí tajně a jež jsou zvláště zranitelné vůči vykořisťování a zneužití; vyzývá orgány členských států

a organizace občanské společnosti, aby spolupracovaly a přijaly veškerá nezbytná opatření pro zajištění jejich ochrany a důstojnosti;

10. považuje za politováníhodné, že ochrana dětí je ve srovnání s jinými humanitárními oblastmi výrazně a systematicky podfinancována; vyzývá Komisi, aby v Azylovém a migračním fondu obzvláště zohlednila nezletilé osoby bez doprovodu s cílem poskytnout dlouhodobé záruky v oblasti ochrany dětí, a to i pokud jde o sekce týkající se uprchlíků, žadatelů o azyl, vnějších hranic a navrácení, a aby stejně postupovala v případě Evropského sociálního fondu, a to především v zájmu podpory nejpostiženějších regionů; domnívá se, že přiměřené dlouhodobé financování by mělo být zajištěno zejména pro programy zaměřené na odhalování nezletilých osob bez doprovodu, jejich náležité přijetí, ochranu, jmenování zákonných zástupců, dohledávání rodinných příslušníků, znovuušídlení, opětovné začlenění i výcvik pohraničních stráží a školení orgánů;

Strategické pokyny

11. žádá Komisi, aby vypracovala strategické pokyny pro všechny členské státy, které by měly být založeny na osvědčených postupech, mít povahu minimálních společných norem a zabývat se každou etapou procesu od příjezdu nezletilé osoby na evropské území až po fázi, kdy je pro ni nalezeno trvalé řešení s cílem zajistit řádnou ochranu těchto osob; vyzývá členské státy, aby přijaly vnitrostátní strategie pro nezletilé osoby bez doprovodu založené na těchto strategických pokynech a určily vnitrostátní kontaktní místo odpovědné za koordinaci a provádění těchto opatření a kroků; vyzývá Komisi, aby ve spolupráci se stávající skupinou odborníků sledovala situaci a opatření přijímaná členskými státy a každoročně předkládala Parlamentu a Radě zprávu na toto téma;
12. připomíná, že žádnému dítěti by neměl být odepřen přístup na území EU a trvá na tom, že členské státy musí dodržovat mezinárodní a evropské závazky, jež se týkají dětí, které se nacházejí v jejich jurisdikci, a to bez jakýchkoli svévolných omezení; připomíná, že žádné dítě by nemělo být navraceno ve zkráceném řízení na hranici členského státu;
13. vyzývá členské státy, aby důsledně dodržovaly zásadní povinnost nezadržovat za žádných okolností a bez jakékoli výjimky mladistvé osoby; vyjadřuje politování nad skutečností, že pozměněný návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o azyl, nezakázal zadržování nezletilých žadatelů o azyl bez doprovodu, a naléhavě žádá členské státy, aby respektovaly kritérium výjimečných okolností stanovené v této směrnici; vyzývá Komisi, aby při uplatňování ustanovení právních předpisů EU o zadržování nezletilých osob postupovala s ohledem na příslušnou judikaturu s velkou obezřetností; naléhavě žádá členské státy, aby rovněž nezletilé osoby umísťovaly do zvláštních domovů pro děti, a to s přihlédnutím k jejich věku a pohlaví;
14. má za to, že každý členský stát je odpovědný za odhalování mladistvých osob bez doprovodu; vyzývá členské státy, aby tyto osoby směrovaly neprodleně na specializované sociální a vzdělávací služby, které mají jednak vyhodnotit individuální okolnosti a potřeby zvláštní ochrany každé nezletilé osoby, zejména její národnost, vzdělání, etnické, kulturní a jazykové prostředí, z něž pochází, a úroveň zranitelnosti a na druhé straně jí neprodleně poskytnout veškeré nezbytné informace o jejích právech a možnostech právní pomoci a postupech a jejich významu, a to v jazyce a formě, kterým porozumí, případně prostřednictvím tlumočnicků; vyzývá členské státy, aby sdílely osvědčené postupy týkající

se nástrojů, které dětem vstřícným způsobem pomohou vyjasnit příslušné postupy a jejich práva; vyzývá v této souvislosti členské státy, aby zvláštním opatřením týkajícím se odhalování, přijímání a ochrany nezletilých osob bez doprovodu, které vyžadují zvláštní ochranu, a zejména nezletilých osob, jež se staly obětí obchodování s lidmi, věnovaly mimořádnou pozornost a poskytly těmto osobám potřebnou pomoc a ochranu podle směrnice 2011/36/EU;

15. vyjadřuje politování nad skutečností, že pro určení věku jsou v některých členských státech používány nevhodné metody invazivní povahy, které mohou způsobit trauma, některé z metod založené na zjišťování kostní zralosti nebo mineralizaci zubů jsou sporné a vykazují velkou míru chybovosti; vyzývá Komisi, aby do strategických pokynů zahrnula společné standardy týkající se metod pro posuzování věku založené na osvědčených postupech, které by měly spočívat ve vícerozměrném a multidisciplinárním posouzení, měly by být prováděny odborně, bezpečně, vůči dětem citlivým způsobem zohledňujícím hledisko pohlaví a nestranně, se zvláštním ohledem na dívky, a to nezávislými, kvalifikovanými lékaři a odborníky; připomíná, že při určování věku musí být náležitě respektována práva dítěte, fyzická nedotknutelnost a lidská důstojnost a že v případě nezletilých osob je třeba v případě pochybnosti vždy rozhodovat v její prospěch; připomíná, že lékařská vyšetření by měla být prováděna pouze, pokud jiné metody pro určení věku byly vyčerpány, a že musí existovat možnost se proti výsledkům tohoto posouzení odvolat; oceňuje práci, kterou v této věci vykonává Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu (EASO) a jejíž výsledky by měly platit pro všechny nezletilé osoby;
16. vyzývá členské státy, aby neprodleně po příjezdu nezletilé osoby na území Unie zajistily stanovení opatrovníka, který ji bude doprovázet, poskytovat pomoc a zatupovat ji ve všech řízeních a umožní jí využívat svá práva ve všech řízeních, a to až do okamžiku, kdy pro bude pro nezletilou osobu nalezeno trvalé řešení, a požaduje, aby nezletilé osoby byly neprodleně po svém příjezdu do členského státu o jmenování této odpovědné osoby informovány; dále požaduje, aby tyto osoby měly odborné vzdělání v oblasti problematiky nezletilých osob bez doprovodu, ochrany a práv dítěte, právních předpisů v oblasti azylu a migrace, a aby jednaly zcela nezávisle; je přesvědčen, že by tyto osoby měly procházet kontinuální odbornou přípravou a být pravidelně a nezávisle kontrolovány; žádá Komisi, aby do strategických pokynů začlenila společné standardy založené na osvědčených postupech týkající se pověření, funkcí, kvalifikace, schopností a kompetencí této osoby;
17. vyzývá členské státy, aby zajistily, že úředníci a pracovníci orgánů, u nichž je pravděpodobné, že budou v kontaktu s nezletilými osobami bez doprovodu, včetně osob, jež se staly obětmi obchodování, budou mít kvalifikaci a odbornou průpravu, které jim umožní tyto případy odhalit a náležitě s nimi nakládat, a poskytly těmto osobám příslušnou odbornou přípravu v oblasti zvláštních potřeb nezletilých osob bez doprovodu, práv dítěte, dětského chování a psychologie a právních předpisů v oblasti azylu a migrace; vyzývá členské státy, aby zavedly povinná školení zaměřená na problematiku rovnosti žen a mužů jak pro personál, který v zařízeních přijímá nezletilé osoby bez doprovodu, tak i pro vyslyšající osoby, osoby s rozhodovací pravomocí a právní zástupce nezletilých osob bez doprovodu, a aby zajistily, že tato školení budou pravidelně absolvovat také příslušníci policie a právních orgánů členských států; zdůrazňuje, že osoba odpovědná za nezletilou osobu by tuto osobu měla informovat a poskytovat jí rady, avšak co se týče právního poradenství, může ho pouze doplňovat, nikoli nahradit; upozorňuje, že nezávisle

na státní příslušnosti dítěte, ať už je uznána, či nikoliv, musí členský stát, ve kterém se toto dítě bez doprovodu nachází, jednat jako jeho opatrovník a zajistit mu nejvyšší možnou ochranu;

18. vyzývá členské státy, aby v zájmu jednotnosti a rovnocenných norem v oblasti ochrany nezletilých osob v celé EU poskytly nezletilým osobám bez doprovodu přiměřenou ochranu bez ohledu na jejich status a za stejných podmínek jako dětem, které jsou státními příslušníky hostitelské země:

- přístup k odpovídajícímu ubytování – ubytování by mělo vždy splňovat přiměřené hygienické podmínky, v případě ubytování „ve středisku“ by se nikdy nemělo jednat o uzavřené středisko a v prvních dnech by ubytování mělo být zajištěno ve specializovaném zařízení pro mladistvé osoby bez doprovodu; po této první fázi by mělo následovat trvalejší ubytování; mladistvé osoby bez doprovodu musí být vždy odděleny od dospělých; středisko by mělo splňovat potřeby nezletilých osob a být vhodně vybaveno; mělo by se podporovat ubytování v náhradních rodinách či v „dětských vesničkách“ a společné ubytování s nezletilými rodinnými příslušníky nebo jinými nezletilými osobami, které jsou dané nezletilé osobě bez doprovodu blízké, pokud o ně má nezletilá osoba zájem;
- přiměřenou hmotnou, právní a psychologickou podporu je nutné poskytnout od okamžiku, kdy je zjištěno, že se jedná o nezletilou osobu bez doprovodu;
- dále právo na vzdělávání, odbornou přípravu a sociálně vzdělávací poradenství a okamžitý přístup k nim; neprodleně by měla být zajištěna možnost školní docházky v hostitelské zemi; kromě toho by nezletilým osobám bez doprovodu měl být v případě potřeby poskytnut skutečný přístup k jazykovým kurzům příslušného jazyka hostitelské země, a to bezprostředně po jejich příjezdu na území členského státu; členské státy by měly usnadnit uznávání předchozího vzdělání dětí, aby jim tak umožnily přístup k dalšímu vzdělávání v Evropě;
- právo na zdraví a na skutečný přístup k odpovídající základní zdravotní péči; členské státy by měly kromě toho poskytnout odpovídající základní zdravotní péči a psychologickou péči nezletilým osobám, jež se staly obětmi mučení, pohlavního zneužívání nebo jiných forem násilí; členské státy by rovněž měly v případě potřeby poskytnout zvláštní péči (tj. přístup k rehabilitační péči) pro nezletilé osoby, jež byly obětmi jakékoli formy zneužívání, vykořisťování, mučení nebo krutého, nelidského a ponižujícího zacházení nebo jež byly postiženy ozbrojeným konfliktem;
- přístup k informacím a k využívání médií (rádio, televize, internet) pro uspokojení jejich komunikačních potřeb;
- právo na volný čas a na zapojení do hry a volnočasových aktivit;
- právo všech nezletilých osob bez doprovodu na trvalé užívání a rozvíjení vlastní identity a hodnot, včetně svého mateřského jazyka;
- právo na projevy a praktikování svého náboženství;

19. připomíná, že všechny postupy musí být přizpůsobené potřebám dětí, zohledňovat jejich věk, míru vyspělosti a úroveň chápání a musí být citlivé vůči potřebám dětí v souladu s Pokyny Rady Evropy o justici zohledňující potřeby dětí, a vítá činnost Komise směřující k prosazování těchto pokynů; ve spolupráci s kompetentními a vyškolenými osobami,

jako jsou psychologové, sociální pracovníci a kulturní mediátoři, je třeba vyslyšet stanoviska nezletilých osob a brát je v úvahu ve všech krocích těchto postupů;

20. vítá pokrok, jehož bylo dosaženo v právních předpisech v oblasti azylu a vyzývá členské státy, aby v zájmu účinného provádění těchto ustanovení přijaly nezbytné legislativní a správní reformy; připomíná nicméně, že politiky EU v oblasti azylu musí řešit v první řadě situaci nezletilých osob bez doprovodu jakožto děti a žádá proto členské státy, aby se na nezletilé osoby bez doprovodu pokud možno nevztahovala zrychlená řízení a řízení na hranici členského státu; připomíná rovněž, že v případě, že na území daného členského státu nepobývá legálně žádný rodinný příslušník nezletilé osoby, je členským státem odpovědným za žádost o azyl podanou nezletilou osobou bez doprovodu ve více než jednom členském státě stát, v němž se nezletilá osoba zdržuje poté, co v tomto státě podala žádost o azyl, a vyzývá členské státy, aby se řídily rozhodnutími Evropského soudního dvora; zdůrazňuje, že vzhledem ke specifickým potřebám nezletilých osob bez doprovodu je rovněž zásadní, aby byly jejich žádosti o azyl posuzovány přednostně, a bylo tak možné co nejrychleji přijmout spravedlivé rozhodnutí; vyzývá členské státy, aby své azylové systémy rozvíjely s cílem vytvořit harmonizovaný a vůči dětem citlivý institucionální rámec, který zohlední zvláštní potřeby a nejrůznější problémy nezletilých osob bez doprovodu, zejména obětí obchodování s lidmi;
21. zdůrazňuje, že jakékoli rozhodnutí týkající se nezletilých osob bez doprovodu by mělo být přijímáno na základě individuálního posouzení a s patřičným ohledem na nejlepší zájmy dítěte;
22. odsuzuje skutečnost, že jakmile tyto nezletilé osoby dosáhnou zletilosti, jsou náhle vystaveny nejisté situaci; vyzývá členské státy, aby sdílely osvědčené postupy a stanovily mechanismy k zajištění přechodu těchto nezletilých osob ke zletilosti; oceňuje práci Rady Evropy v této věci a žádá Komisi, aby do svých strategických linií začlenila osvědčené postupy o vypracovávání „individuálních životních plánů“, které mají být připravovány ve spolupráci s nezletilou osobou a pro její dobro;
23. vyzývá členské státy, aby vymezily odpovědnost každého partnera, zejména vnitrostátních a místních orgánů, sociálních služeb, pedagogických pracovníků, rodin a zákonných zástupců, při uplatňování a monitorování životních plánů a při zajišťování jejich koordinace;
24. důrazně připomíná, že od okamžiku příjezdu nezletilé osoby bez doprovodu na území EU musí být nejdůležitějším cílem nalezení dlouhodobého řešení, které bude v jejím nejlepším zájmu; připomíná, že úsilí o jeho dosažení musí být vždy zahájeno přezkoumáním možnosti opětovného shledání rodiny v EU či mimo ni za předpokladu, že je to v nejlepším zájmu dítěte; zdůrazňuje, že nezletilá osoba v zásadě může být požádána o pomoc při pátrání po rodinných příslušnících, avšak že jakákoli povinnost ke spolupráci nesmí být stanovena jakožto faktor při rozhodování o žádosti o mezinárodní ochranu; připomíná, že v případech, kdy je život nezletilého či jeho rodinných příslušníků ohrožen, zejména pokud tito rodinní příslušníci zůstali v zemi původu, musí být shromažďování, zpracovávání a předávání informací o těchto osobách prováděno důvěrným způsobem, aby nedošlo k ohrožení životů dotčených osob; vyzývá členské státy a veškeré odpovědné orgány, aby zlepšily spolupráci zejména odstraněním byrokratických překážek při

dohledávání rodinných příslušníků a slučování rodin a sdílely osvědčené postupy; vyzývá Komisi, aby sledovala provádění směrnice 2003/86/ES o právu na sloučení rodiny, a zejména čl. 10 odst. 3 této směrnice;

25. vyzývá Komisi, aby do strategických pokynů důsledně začlenila společné standardy založené na osvědčených postupech týkající se podmínek, které je nutno splnit, než může být nezletilá osoba navrácena, jež zohledňují nejlepší zájem dítěte a vycházejí ze Srovnávací studie o postupech v oblasti navrácení nezletilých zveřejněné Komisí v roce 2011, která obsahuje kontrolní seznam a soubor osvědčených postupů; důrazně připomíná, že rozhodnutí o navrácení nelze přijmout, není-li to v nejlepším zájmu dítěte, nebo existuje-li riziko, že bude ohrožen život nezletilé osoby, fyzické nebo psychické zdraví a duševní pohoda, její bezpečnost či základní práva nezletilé osoby nebo její rodiny, a že je nutno důkladně zvážit a plně vyhodnotit individuální okolnosti každé nezletilé osoby (a v souvislosti se sloučením rodiny i jejích rodinných příslušníků); připomíná, že rozhodnutí o navrácení může být přijato pouze v případě, pokud je zaručeno, že nezletilá osoba bude po návratu do země požívat výhod z bezpečných, konkrétních a přizpůsobených opatření, která zohledňují její práva a jsou propojena s opatřeními k opětovnému začlenění v zemi návratu; naléhavě žádá členské státy, aby s cílem zaručit bezpečné navrácení dítěte zavedly se zeměmi původu a tranzitu a ve spolupráci s nevládními, místními a mezinárodními organizacemi mechanismy spolupráce a sledování, aby byla zajištěna ochrana a opětovné začlenění nezletilých osob po jejich návratu; konstatuje, že taková opatření jsou základním prvkem postupu navrácení; vyzývá Komisi, aby vyžadovala zhodnocení toho, jaký má směrnice 2008/115/ES dopad na nezletilé osoby bez doprovodu, a to zejména dopad článku 10 a čl. 14 odst. 1 písm. c) a článku 17 této směrnice; vyzývá EU, aby se zavázala zlepšit svůj postup v zájmu vymýcení potenciálních faktorů podporujících migraci, včetně sňatků v raném věku a nucených sňatků, škodlivých tradičních zvyků, jako je mrzačení ženských pohlavních orgánů, a sexuálního násilí po celém světě;
26. zdůrazňuje, že začlenění nezletilé osoby bez doprovodu do hostitelské země musí probíhat na základě individuálního životního plánu, který je vypracován ve spolupráci s nezletilou osobou a určen pouze pro ni, přičemž je třeba plně zohlednit její původní etnické, náboženské, kulturní a jazykové prostředí;
27. vyzývá členské státy, aby zavedly povinnost veřejných orgánů přijmout opatření vůči nezletilým osobám bez doprovodu, které se staly obětí žebraří; domnívá se, že vykořisťování nezletilých osoby v souvislosti se žebrařím by mělo být za každou cenu zabráněno;
26. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států a Radě Evropy.

24. 4. 2013

STANOVISKO VÝBORU PRO ROZVOJ

pro Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

k situaci nezletilých osob v EU bez doprovodu
(2012/2263(INI))

Navrhovatel: Charles Goerens

NÁVRHY

Výbor pro rozvoj vyzývá Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. zdůrazňuje význam koherentního vytváření politik EU týkajících se přistěhovalectví, azylu a práv dětí – zahrnující také nezletilé osoby v EU a ve třetích zemích – s přihlédnutím k jejich dopadu na rozvojové země; připomíná závazek ohledně soudržnosti politik zakotvený v Lisabonské smlouvě;
2. připomíná, že jedním z cílů Akčního plánu EU pro nezletilé osoby bez doprovodu bylo, aby se EU a její členské státy zabývaly základními příčinami migrace a začlenily otázku nezletilých osob bez doprovodu do rozvojové spolupráce, což by přispělo k vytvoření bezpečného prostředí pro děti, které by tak mohly vyrůstat ve svých zemích původu; zdůrazňuje, že je nutné dále rozvíjet preventivní rozměr politik EU, které se týkají nezletilých osob bez doprovodu tím, že se více zaměří na úsilí o odstranění chudoby, na politiky v oblasti zdraví a práce, na lidská práva a demokratizaci a také na problematiku obnovy po skončení konfliktů;
3. zdůrazňuje, že první nezbytnou podmínkou pro řešení otázky nezletilých osob bez doprovodu je boj proti obchodování s lidmi a předcházení nezákonnému přistěhovalectví tím, že se budou hledat řešení jejich základních příčin; domnívá se, že opatření určená na ochranu nezletilých osob bez doprovodu mají zahrnovat také postupy mezinárodní adopce;
4. připomíná, že je důležité uvědomit si mimořádnou zranitelnost dětí, a zdůrazňuje, že zásada nejlepších zájmů dítěte musí mít při řešení situace nezletilých osob bez doprovodu přednost před všemi dalšími hledisky;

5. poukazuje na zjevnou mezeru v oblasti ochrany na úrovni EU, pokud jde o přijímání nezletilých osob bez doprovodu a zajišťování pomoci těmto osobám; připomíná, že zajištění bezpečí a zdraví nezletilé osoby bez doprovodu nehledě na délku jejího pobytu v EU je v této souvislosti odpovědností jednotlivých členských států; domnívá se, že v této souvislosti by EU měla nadále a) poskytovat vyšší prostředky na podporu řádného zlepšení nedávno přijatých politik a právních předpisů EU, včetně intenzivnějšího provádění současného Akčního plánu EU pro nezletilé osoby bez doprovodu; b) plánovat oživení úsilí v této oblasti pomocí dalšího akčního plánu na období po roce 2014 a c) zavést společný a závazný předpisový rámec vycházející ze společné definice nezletilých osob bez doprovodu, s jasnými pravidly, aby byl tento problém řešen v celé své šíři a aby byly napraveny stávající nedostatky a rozdíly mezi členskými státy, jako je například stanovování věku, určování opatrovníků, přístup k sociálním službám nebo hledání a uplatňování dlouhodobých řešení;
6. upozorňuje, že nezávisle na státní příslušnosti daného dítěte, ať už je uznána, či nikoliv, musí členský stát, ve kterém se toto dítě bez doprovodu osoba nachází, jednat jako jeho opatrovník a zajistit mu nejvyšší možnou ochranu;
7. lituje toho, že ochrana dětí je ve srovnání s jinými humanitárními oblastmi výrazně a systematicky podfinancována; podněcuje všechny členské státy ke stanovení osvědčených postupů, které zabezpečí ochranu lidských práv nezletilých osob bez doprovodu, zejména jejich právo na zdravotní péči a právo na vzdělání, jak je uvedeno v Úmluvě OSN o právech dítěte;
8. vyzývá ke zlepšení spolupráce mezi zeměmi původu, tranzitními zeměmi a zeměmi určení v otázkách, jako je vyhledávání rodiny, sledované navrácení – za předpokladu, že to podmínky v rodině nezletilé osoby umožňují nebo jsou k tomu příhodné – opětovné začleňování a nalézání vhodných řešení, aby bylo dosaženo pokroku ve snaze o společný přístup EU a nalezení trvalých řešení; podporuje výměnu informací a osvědčených postupů a speciální přípravu pohraničních pracovníků a úředních orgánů, aby byli schopni citlivě jednat s dětmi pocházejícími z traumatizujících prostředí; domnívá se, že mají-li být skutečně posílena základní práva nezletilých osob bez doprovodu, musí jít EU nad rámec akčního plánu navrženého Komisí; obzvláště zdůrazňuje potřebu posílit statut zákonného opatrovníka v EU a partnerských zemích a domnívá se, že je mimořádně důležité vytvořit plán monitorování ve spolupráci se zeměmi původu a veškerými tranzitními zeměmi, aby byla zajištěna náležitá ochrana dítěte po jeho návratu a znovuzачlenění v zemi původu;
9. zdůrazňuje, že je také důležité, aby měl akční plán náležitě na zřeteli plné začlenění nezletilých osob bez doprovodu v přijímacích zemích;
10. zdůrazňuje, že předcházení potřebě migrace a snižování rizik migrace, k níž dochází za nebezpečných okolností, identifikace, pátrání po rodinách, posuzování rodinných poměrů, podporování příležitostí k návratu a k opětovnému začlenění, v případě že je to v nejlepším zájmu nezletilé osoby, boj proti obchodu s lidmi a posilování systému ochrany dětí by měly být projednávány při pravidelných dialogích EU s partnerskými zeměmi a musí být nedílnou součástí náplně činnosti Evropské služby pro vnější činnost a delegací Komise;

11. domnívá se, že je nezbytné zavést koordinovanou metodiku sběru informací v celé EU, a to jak kvalitativních, tak kvantitativních údajů, a při tomto úsilí by měla být zvýšena úloha agentur Frontex a Europol a měla by se do něj zapojit Evropská migrační síť.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	23.4.2013
Výsledek konečného hlasování	+ : 21 - : 0 0 : 2
Členové přítomní při konečném hlasování	Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Andreas Pitsillides, Jean Roatta, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Enrique Guerrero Salom, Cristian Dan Preda, Judith Sargentini, Jan Zahradil

30. 5. 2013

STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVA ŽEN A ROVNOST POHLAVÍ

pro Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

k situaci nezletilých osob v EU bez doprovodu
(2012/2263(INI))

Navrhovatelka: Barbara Matera

NÁVRHY

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví vyzývá Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- s ohledem na Úmluvu OSN o právech dítěte z roku 1989,
- s ohledem na směrnici 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany¹,
- s ohledem na Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW) z roku 1979,
- s ohledem na všeobecné doporučení č. 19 Výboru OSN pro odstranění diskriminace žen přijaté roku 1992,
- s ohledem na prohlášení Valného shromáždění OSN o odstranění násilí páchaného na ženách, které bylo přijato v prosinci roku 1993 jakožto první mezinárodní nástroj v oblasti lidských práv, který se týká výhradně násilí páchaného na ženách,
- s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 779/2007/ES ze dne 20. června 2007, kterým se na období let 2007–2013 zavádí zvláštní program pro předcházení násilí páchanému na dětech, mladých lidech a ženách a jeho potírání a pro ochranu obětí a ohrožených skupin (program Daphne III) jako součást obecného programu „Základní práva a spravedlnost“,

¹ Úř. věst. L 337, 20.12.2011, s. 9.

- s ohledem na protokol o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zvláště se ženami a dětmi, který doplňuje Úmluvu Organizace spojených národů o boji proti nadnárodnímu organizovanému zločinu,
- 1. vyzývá Komisi, členské státy a Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE) a mezinárodní a nevládní organizace, aby vyvinuly další úsilí při shromažďování, monitorování a výměně přesných údajů rozdělených podle pohlaví s cílem získat podrobný přehled o počtu mladých dívek bez doprovodu, aby mohly zkoumat zvláštní potřeby této skupiny s cílem poskytnout jim podporu a provádět konkrétní opatření, která by se zaměřovala na tyto problémy, a vyměňovat si osvědčené postupy k jejich zlepšení;
- 2. vyzývá členské státy, aby zajistily právo mladých dívek bez doprovodu na získání odpovídajícího správního opatrovnictví a zrušily nelegální status těchto dívek, aby tak byla chráněna práva dětí; zdůrazňuje, že dívky se mohou stát matkami a je třeba, aby členské státy poskytovaly i jejich dětem přiměřenou péči a plnou právní ochranu;
- 3. vyzývá členské státy, aby s ohledem na nezletilé osoby bez doprovodu prováděly postupy zjišťování věku a zaznamenávaly podrobné údaje, které vyplynou z pohovorů se službami sociální péče, a tyto údaje archivovaly po dobu jejich pobytu v dané zemi, dokud se neshledají se svými rodinami, pokud je to možné a žádoucí, nebo dokud nedosáhnou dospělosti;
- 4. zdůrazňuje, že nezletilé osoby bez doprovodu, a zejména dívky, jsou dvakrát náchylnější k problémům a obtížím než ostatní nezletilí; připomíná, že jsou mnohem zranitelnější, protože mají stejné potřeby jako ostatní nezletilí a zároveň i jako ostatní uprchlíci, s nimiž sdílí podobné zkušenosti;
- 5. připomíná, že nezletilé osoby bez doprovodu se do členských států dostávají z různých důvodů a různými způsoby; připomíná, že bylo uznáno genderově specifické hledisko obchodování s lidmi, a skutečnost, že se s dívkami často obchoduje za účelem sexuálního zneužívání, kriminálního vykořisťování, ekonomického vykořisťování (například ve formě vynuceného dárcovství orgánů), moderního otroctví, nezákonné dětské práce, žebrání nebo dětské pornografie, ale nejčastěji za účelem sexuálního zneužívání; vyzývá členské státy, aby uznaly práva těchto dívek na ochranu a povolení k pobytu, pokud si přejí zůstat v zemi určení; vyzývá k tomu, aby veškerá opatření v oblasti podpory a pomoci nezletilým zohledňovala genderový aspekt;
- 6. zdůrazňuje, že hlavní výzvou je překonat „neviditelnost“ dívek bez doprovodu; zdůrazňuje, že tato „neviditelnost“ má úzkou spojitost se sociálním vyloučením, s rizikem sociálního vyloučení a se zranitelností těchto dívek, které jsou oběťmi trojí diskriminace kvůli jejich protiprávní situaci, skutečnosti, že jsou nezletilé, a kvůli tomu, že jsou dívky či ženy;
- 7. zdůrazňuje význam úsilí o potírání skupin zabývajících se obchodováním s lidmi, zejména těch, jež jsou zapojeny do obchodování s nezletilými osobami bez doprovodu a do sexuálního vykořisťování nezletilých, a také význam zřízení programu pomoci a podpory pro oběti;
- 8. vyzývá členské státy, aby dodržovaly zavedené postupy dohledu a jmenovaly poradce,

v případě dívek zejména ženy, s cílem poskytnout nezletilým osobám podporu a vedení při uplatňování jejich práv;

9. vyzývá členské státy, sdružení a nevládní organizace, aby využily program navazující na Daphne III zaměřený na předcházení násilí páchanému na dětech, mladých lidech a ženách a na jeho potírání; vyzývá je, aby vyvinuly konkrétní programy s cílem vymýtit násilí a diskriminaci vůči dívkám bez doprovodu;
10. připomíná, že oběť genderově podmíněného násilí nebo obchodování s lidmi může žádat o azyl, bezplatné právní poradenství a zastupování při trestním vyšetřování a řízení;
11. vyzývá členské státy, aby zajistily, že služby pro dívky bez doprovodu budou založeny na předběžném osobním hodnocení, které zohlední individuální situaci a podmínky každé dívky, včetně místa původu, rodinné strategie, osobních kontaktů a vztahů, migrační cesty, situace na trhu práce, rodinných povinností a přístupu k sociálním službám v zemi příjezdu; zdůrazňuje, že tyto podrobnosti by měly členským státům a opatrovnickým službám umožnit stanovit profil daných dívek a přijmout konkrétní opatření; zdůrazňuje, že by měly být zohledněny zvláštní profily dívek bez doprovodu ze zemí subsaharské Afriky, které jsou oběťmi sexuálního násilí (znásilnění, nucené těhotenství, násilí), dívek bez doprovodu z východní Evropy, které jsou oběťmi obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování, romských dívek, které jsou posílány žebrať nebo páchají drobné krádeže, nebo dívek, které migrovaly, aby se setkaly s příbuznými, které neznají;
12. vyzývá Komisi, aby shromažďovala osvědčené postupy členských států v souvislosti s přijímáním a začleňováním dívek bez doprovodu, s cílem zajistit jim příslušnou péči a pomoc; vyzývá členské státy, aby zajistily přístup k odpovídající zdravotní péči pro všechny děti bez diskriminace, bez ohledu na jejich právní nebo jiný status, a aby jim poskytovaly povinné profesionální tlumočení a mezikulturní mediační podporu; zdůrazňuje, že zvláště dívkám, ale také chlapcům, by měli být pokud možno poskytnuti lékaři stejného pohlaví, pokud tuto možnost upřednostňují; zdůrazňuje, že zvláštní pozornost by měla být věnována emočním problémům a situacím souvisejícím s duševním zdravím odloučených dětí hledajících azyl; vyzývá členské státy, aby vyvinuly konkrétní zdravotní a fyziologické programy pro dívky bez doprovodu, které jsou oběťmi mrzačení ženských pohlavních orgánů nebo jakéhokoli jiného druhu sexuálního násilí;
13. vyzývá členské státy, aby dodržovaly právo dívek na vzdělání a chránily je před dvojitou stigmatizací;
14. zdůrazňuje rozdíly mezi členskými státy v podmínkách a pravidlech, jimiž se řídí zadržování cizinců ve střediscích, a vyzývá Komisi a členské země, aby dodržovaly základní lidská práva v této oblasti; vyzývá členské státy, aby zajistily, že zadržované ženy budou mít možnost pobývat ve zvláštních celách vzdálených od mužů, s cílem zajistit ženám přiměřenou úroveň soukromí, pokud tito muži nejsou členy jejich rodiny;
15. zdůrazňuje, že k nezletilým osobám bez doprovodu v EU orgány často přistupují jako k delikventům, kteří porušili přistěhovalecké předpisy, spíše než jako k osobám s určitými právy vzhledem k jejich věku a zvláštním okolnostem;
16. vybízí členské státy, aby zajistily, že v zařízeních bude uplatňován přiměřený dohled

s lidským přístupem tím, že budou obsazena dostatečným množstvím ženského personálu včetně tlumočnic, s cílem zajistit mladým dívkám přiměřené, genderově citlivé prostředí a sociální, psychologickou a lékařskou podporu; zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby se zaměstnanci průběžně vzdělávali v oblasti právních předpisů týkajících se nezletilých osob a aby své znalosti pravidelně aktualizovali;

17. vyzývá členské státy, aby vybírali mentory, poradce a asistenty na základě pohlaví kvůli předpokladu, že nezletilé osoby ženského pohlaví budou o některých otázkách lépe komunikovat se ženami;
18. vyzývá členské státy, aby zavedly povinná školení zaměřená na problematiku rovnosti žen a mužů jak pro personál, který v zařízeních přijímá nezletilé osoby bez doprovodu, tak i pro vyslyšající osoby, osoby s rozhodovací pravomocí a právní zástupce nezletilých osob bez doprovodu, a aby zajistily, že tato školení budou pravidelně absolvovat také příslušníci policie a právních orgánů členských států;
19. vyzývá Komisi a členské státy, aby vypracovaly a uplatňovaly příslušná opatření pro těhotné nezletilé dívky nebo pro nezletilé dívky s malými dětmi, včetně psychologické a lékařské podpory a denní péče; vyzývá také k tomu, aby zařízení byla uzpůsobena jejich zvláštním potřebám během těhotenství a zejména po porodu;
20. vybízí Komisi, aby ve spolupráci s institutem EIGE v příštím akčním plánu týkajícím se nezletilých osob bez doprovodu navrhla na základě stávajících osvědčených postupů harmonizované minimální normy pro zohledňování genderové problematiky;
21. vybízí členské státy, aby vydávaly vícejazyčné brožury zaměřené na genderovou a dětskou problematiku, které by informovaly nezletilé o jejich právech a povinnostech jakožto žadatelů o azyl i o různých formách pronásledování na základě pohlaví, které jsou uznávány jako důvod pro azyl;
22. vybízí členské státy, aby zvažily upřednostňování žádostí o azyl souvisejících s genderovou problematikou, s cílem nabídnout ochranu dívkám pocházejícím z třetích zemí s obzvláště nestabilní politickou situací, v níž jsou dívky diskriminovány a jsou vystavovány různým formám násilí, jako například vynuceným sňatkům, sexuálnímu násilí a mrzačení pohlavních orgánů;
23. zdůrazňuje, že žádnou zemi nelze považovat za „bezpečnou“, pokud jde o pronásledování na základě pohlaví, a vyzývá členské státy, aby to vzaly v úvahu;
24. vyzývá Komisi, aby věnovala zvláštní pozornost situaci dívek bez doprovodu, které přicházejí ze severoafrických zemí; konstatuje, že členské státy na jihu Evropy čelí po událostech arabského jara značnému přílivu uprchlíků, a je tedy nutné, aby jim EU poskytla nezbytnou podporu, která jim umožní tuto situaci dobře zvládnout;
25. vyzývá Komisi, aby začlenila preventivní opatření pro potenciálně zranitelné skupiny do pomoci při rozšíření tím, že bude financovat programy ochrany pro dětské oběti bez doprovodu, vzhledem k rizikům, jimž tyto oběti čelí.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	29.5.2013
Výsledek konečného hlasování	+ : 25 - : 0 0 : 5
Členové přítomní při konečném hlasování	Regina Bastos, Edit Bauer, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Krisztina Morvai, Norica Nicolai, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Roberta Angelilli, Anne Delvaux, Rosa Estaràs Ferragut, Mariya Gabriel, Nicole Kiil-Nielsen, Katarína Neveďalová, Chrysoula Paliadeli, Antigoni Papadopoulou, Angelika Werthmann
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	Martina Anderson

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	19.6.2013
Výsledek konečného hlasování	+: 48 -: 4 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Jan Philipp Albrecht, Edit Bauer, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Arkadiusz Tomasz Bratkowski, Salvatore Caronna, Philip Claeys, Carlos Coelho, Ioan Enciu, Tanja Fajon, Hélène Flautre, Kinga Gál, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Ágnes Hankiss, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Svetoslav Hristov Malinov, Véronique Mathieu Houillon, Anthea McIntyre, Nuno Melo, Roberta Metsola, Antigoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Jacek Protasiewicz, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Rui Tavares, Nils Torvalds, Kyriacos Triantaphyllides, Axel Voss, Renate Weber, Josef Weidenholzer, Tatjana Ždanoka, Auke Zijlstra
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Elena Oana Antonescu, Anna Maria Corazza Bildt, Dimitrios Droutsas, Monika Hohlmeier, Jan Mulder
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	Jürgen Creutzmann, Jelko Kacin, Olle Ludvigsson